

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA (OPZ)

1. Przedmiotem zamówienia w postępowaniu jest:

1.1 Świadczenie usług: opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych na terenie miasta Raciborza wskazanych przez Zamawiającego, zwanych dalej: „klientami” .

1.2 Pobieranie odpłatności od klientów.

1.3 Szacunkowa ilość godzin usług w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 r. przedstawia się następująco:

- 1) usługi opiekuńcze – 13 524 godzin
- 2) usługi specjalistyczne – 12 816 godzin

1.4 Zamawiający zastrzega sobie prawo zmiany (w tym zmniejszenia i/lub zwiększenia) ilości godzin poszczególnych rodzajów usług, o których mowa w ust.1.3 w następujących przypadkach:

- 1) zmiany ilości klientów korzystających z poszczególnych rodzajów usług wymienionych w ust.1.3,
- 2) zmiany zakresu poszczególnych rodzajów usług, o których mowa w ust.1.3 z jakich korzystają klienci,
- 3) zmiany ilości godzin usług, o których mowa w ust.1.3 przyznanych klientom, z tym zastrzeżeniem, że zmiany te nie mogą powodować zwiększenia wynagrodzenia umownego Wykonawcy, o którym mowa w § 4 ust.1 umowy oraz liczba godzin poszczególnych rodzajów usług wyniesie minimalnie:
  - a) usługi opiekuńcze – 40% wymiaru godzinowego o którym mowa w ust. 1.3, pkt.1),
  - b) usługi specjalistyczne – 40% wymiaru godzinowego o którym mowa w ust.1.3 pkt.2),

1.5 Zmiany, o których mowa w ust.1.4 powodujące zmniejszenie wynagrodzenia nie skutkują powstaniem żadnych roszczeń po stronie Wykonawcy wobec Zamawiającego, w szczególności o zapłatę wynagrodzenia za usługi w ilości wskazanej w ust.1.4.

1.6 Przez godzinę usługi należy rozumieć 60 min. faktycznego jej wykonywania na rzecz klienta i nie obejmuje czasu niezbędnego na dojazd lub dojście do miejsca zamieszkania klienta lub innego miejsca, w którym klient się znajduje ze względu na rodzaj wykonywanej usługi.

2. Zakres usług opiekuńczych obejmuje:

2.1 Zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych, a w szczególności:

- 1) Utrzymanie czystości w pomieszczeniach, w których mieszka klient, tj. bieżące porządki, zmywanie naczyń, wynoszenie śmieci, mycie okien (2 razy w roku) ,
- 2) przynoszenie opału i palenie w piecu,

- 3) zakup artykułów spożywczych, higieniczno-sanitarnych, leków i innych potrzebnych w gospodarstwie domowym,
- 4) przygotowanie posiłków z uwzględnieniem diety klienta (zapewnienie jednego gorącego posiłku w ciągu dnia) pomoc przy spożywaniu posiłków,
- 5) pranie odzieży, bielizny osobistej i pościelowej, firan itp.

2.2 Zaspokajanie potrzeb zdrowotnych klienta tj. udzielanie pierwszej pomocy w przypadkach nagłych i zagrażających życiu klienta.

2.3 Pomoc w podtrzymywaniu psychofizycznej kondycji klienta w tym:

- 1) indywidualnych zainteresowań,
- 2) organizowaniu i podtrzymywaniu kontaktów sąsiedzkich,
- 3) organizowaniu spacerów,
- 4) czytaniu.

3. Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych dla klienta obejmuje:

3.1 Uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza:

- 1) kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, w szczególności takich jak:
  - a) samoobsługa, zwłaszcza wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych, w tym umiejętność utrzymania i prowadzenia domu,
  - b) dbałość o higienę i wygląd,
  - c) utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami, w miejscu nauki i pracy oraz ze społecznością lokalną,
  - d) wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego,
  - e) korzystanie z usług różnych instytucji,
- 2) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym:
  - a) pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych - poradnictwo specjalistyczne, interwencje kryzysowe, wsparcie psychologiczne, rozmowy terapeutyczne,
  - b) ułatwienie dostępu do edukacji i kultury,
  - c) doradztwo, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny, której członkiem jest podopieczny, pomoc w formie specjalistycznych usług,
  - d) kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi,
  - e) współpraca z rodziną - kształtowanie odpowiednich postaw wobec osoby chorującej, niepełnosprawnej,
- 3) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w tym:
  - a) w uzyskaniu świadczeń socjalnych, emerytalno-rentowych,
  - b) w wypełnieniu dokumentów urzędowych z tym zastrzeżeniem, że nie ma ona charakteru przedstawicielstwa podopiecznego
- 4) wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, w tym zwłaszcza:

- a) w szukaniu informacji o pracy, pomoc w znalezieniu zatrudnienia lub alternatywnego zajęcia, w szczególności uczestnictwo w zajęciach warsztatów terapii zajęciowej, zakładach aktywności zawodowej, środowiskowych domach samopomocy, centrach i klubach integracji społecznej, klubach pracy,
  - b) w kompletowaniu dokumentów potrzebnych do zatrudnienia,
  - c) w przygotowaniu do rozmowy z pracodawcą, wspieranie i asystowanie w kontaktach z pracodawcą,
  - d) w rozwiązywaniu problemów psychicznych wynikających z pracy lub jej braku,
- 5) pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi, w tym:
- a) nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków,
  - b) pomoc w uzyskaniu ulg w opłatach,
  - c) zwiększanie umiejętności gospodarowania własnym budżetem oraz usamodzielnianie finansowe.

3.2 Pielęgnacja - jako wspieranie procesu leczenia klienta, w tym:

- 1) pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,
- 2) uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,
- 3) pomoc w wykupywaniu lub zamawianiu leków w aptece,
- 4) pilnowanie przyjmowania leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,
- 5) w szczególnie uzasadnionych przypadkach zmiana opatrunków, pomoc w użyciu środków pomocniczych i materiałów medycznych, przedmiotów ortopedycznych, a także w utrzymaniu higieny, w tym mycie i kąpiel chorego, zmiana bielizny osobistej i pościelowej, układanie chorego w łóżku, zakładanie kompresów i okładów, mierzenie temperatury ciała, tętna, ciśnienia, oklepywanie, inhalacje, opróżnianie cewnika, zapobieganie powstawaniu odleżyn lub odparzeń, zakładanie i zmiana pieluchomajtek, pomoc przy załatwianiu spraw biologicznych,
- 6) pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia,
- 7) pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych.

3.3 Rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu podopiecznego w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych:

- 1) zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii,
- 2) współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmiernego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług.

3.4 Pomoc w zakresie warunków mieszkaniowych klienta w tym:

- 1) w uzyskaniu mieszkania, negocjowaniu i wnoszeniu opłat,

- 2) w organizacji drobnych remontów, adaptacji, napraw, likwidacji barier architektonicznych,
- 3) kształtowanie właściwych relacji osoby uzyskującej pomoc z sąsiadami i gospodarzem domu;

3.5 Zapewnienie klientom, będącym dziećmi (do ukończenia 18 roku życia) z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art.7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

4. Zakres świadczonych usług w ramach niniejszej umowy będzie ustalany indywidualnie dla każdego klienta, na podstawie zaleceń lekarza oraz przeprowadzonego przez pracownika socjalnego wskazanego przez Zamawiającego wywiadu środowiskowego.
5. Po przyznaniu pomocy zgodnie powszechnie obowiązującymi przepisami prawa w formie usług opiekuńczych pracownik socjalny, upoważniony przez Zamawiającego, klient oraz wskazana przez Wykonawcę osoba wykonująca usługi w ramach niniejszej umowy sporządzają w formie pisemnej pod rygorem bezskuteczności - „Indywidualny zakres usług opiekuńczych”.
6. Realizacja umowy następuje na podstawie przekazanej Wykonawcy listy klientów objętych świadczeniem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, określającej miejsce realizacji usługi, czas jej trwania, zakres usług i % odpłatności, z uwzględnieniem „Indywidualnego zakresu usług opiekuńczych”.
7. Zamawiający może zlecać wykonywanie usług łącznie tj.: usługi opiekuńczej, specjalistycznej usługi opiekuńczej oraz specjalistycznej usługi opiekuńczej dla osób z zaburzeniami psychicznymi u jednego klienta.
8. W zależności od potrzeb klienta usługi świadczone będą od poniedziałku do niedzieli w godzinach od 6.00-22.00. Wykonawca zobowiązany jest przekazywania każdorazowo Zamawiającemu terminy i godziny realizacji usług opiekuńczych u poszczególnych klientów.
9. **Wymagania Zamawiającego odnośnie zatrudniania personelu Wykonawcy:**
  - 9.1. Wykonawca dysponuje osobami do nadzoru i wykonywania usług opiekuńczych:
    - 1) **Koordynatora usług**, który będzie sprawował nadzór nad wykonywaniem usług opiekuńczych. Do zadań koordynatora będzie należał między innymi:
      - a) **osobisty nadzór** nad wykonywaniem usług opiekuńczych,
(tj. koordynator musi być obecny na terenie miasta Raciborza nie dopuszcza się koordynowania na odległość na telefon),
      - b) opracowywanie harmonogramu usług,
      - c) wprowadzenie nowych pracowników w środowisko w miejscu wykonywania usług (u klientów Ośrodka),
      - d) stały kontakt telefoniczny w dniach i godzinach pracy Zamawiającego,

- e) stały kontakt koordynatora usług z pracownikami socjalnymi Ośrodka w kwestiach dotyczących klientów Ośrodka.
- f) stały kontakt koordynatora usług z Zastępcą Dyrektora w zakresie realizacji usług, faktur i spraw administracyjnych.
- g) Koordynator usług na każde wezwanie Zamawiającego musi stawić się w siedzibie zamawiającego w kolejny dzień roboczy licząc od dnia wezwania,

9.2 Wykonanie poszczególnych typów usług ze względu na ich charakter, rodzaj, a także powszechnie obowiązujące przepisy prawa przez **co najmniej 15 osób** (osoby wykazane w specjalistycznych usługach opiekuńczych mogą zostać wykazane w podstawowych usługach opiekuńczych) w tym:

- 1) **do świadczenia usług opiekuńczych przez co najmniej 10 osób z odpowiednim przygotowaniem tj. ukończonymi kursami: siostry PCK, opiekuna osób starszych, chorych niepełnosprawnych, opiekunów w domu pomocy społecznej itp.**
- 2) **do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych przez co najmniej 10 osób** posiadających kwalifikacje do wykonywania specjalistycznych usług o których mowa w §3 ust. 1 Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych i tak:
  - a) **specjalistyczne usługi są świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć określone specjalistyczne usługi.**
  - b) **oraz zgodnie z § 3 ust.4 w/w Rozporządzenia Osoby świadczące usługi specjalistyczne muszą posiadać przeszkolenie i doświadczenie w zakresie:**
    - **umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań;**
    - **kształtowania nawyków celowej aktywności;**
    - **prowadzenia treningu zachowań społecznych.**
- 3) W załączeniu Rozporządzenie Rady Ministrów Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r.,

9.3 Określenie wymagań dotyczących zatrudnienia przez Wykonawcę osób na podstawie stosunku pracy (art.95 pkt.1 ustawy PZP).

9.3.1 Wykonawca realizując zamówienie musi zatrudniać na podstawie umowy o pracę: co najmniej 1 osobę (koordynatora usług opiekuńczych) w pełnym wymiarze czasu pracy, (nie dotyczy przypadku samozatrudnienia, właściciela firmy, który będzie pełnił rolę koordynatora) posiadającą, co najmniej wykształcenie średnie oraz co najmniej 2 letnie doświadczenie

zawodowe w koordynowaniu usługami opiekuńczymi o których mowa w ustawie o pomocy społecznej .

9.3.2 Wymagania związane z udokumentowaniem zatrudnienia:

- 1) Wykonawca w terminie do 5 dni od daty podpisania umowy zobowiązuje się przedłożyć Zamawiającemu dokumenty potwierdzające zatrudnienie osób, o których mowa w pkt. 9.3.1, w postaci kopii umowy o pracę,
- 2) Zamawiający uprawniony będzie, w czasie trwania umowy, do kontroli spełnienia przez Wykonawcę wymagań, dotyczących zatrudnienia osoby, których mowa w pkt. 9.3.1;

9.3.3 W celu weryfikacji zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę, na podstawie umowy o pracę, osób wykonujących czynności w zakresie realizacji zamówienia, Zamawiający żąda w szczególności:

- 1) oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy o zatrudnieniu pracownika na podstawie umowy o pracę,
- 2) poświadczoną za zgodność z oryginałem kopii umowy o pracę zatrudnionego pracownika,
- 3) Innych dokumentów zawierających informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika,

9.3.4 Strony dopuszczają zmianę osób, o których mowa w pkt. 9.3.1, z tym zastrzeżeniem, że kolejny pracownik będzie spełniał wymagania tam wskazane oraz warunek stażu pracy zgodny z podanym w załączniku nr 3 Oświadczenie - na temat doświadczenia koordynatora.

9.3.5 W przypadku wypowiedzenia/rozwiązania stosunku pracy z osobą biorącą udział przy realizacji zamówienia, Wykonawca jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić Zamawiającego o tej okoliczności pisemnie, pod rygorem bezskuteczności jednak nie później niż w terminie do 3 dni, licząc od dnia w którym, nastąpiło rozwiązanie/wygaśnięcie stosunku pracy.

9.3.6 Wykonawca w terminie do 5 dni od dnia rozwiązania/wygaśnięcia stosunku pracy, o którym mowa w pkt. 9.3.5 zobowiązany jest zatrudnić kolejną osobę na podstawie umowy o pracę, spełniającą wymagania z pkt. 9.3.1, z zastrzeżeniem pkt.9.3.4. i przedłożyć Zamawiającemu w formie pisemnej kopie dokumentów potwierdzających to zatrudnienie.

9.3.7 W przypadku osoby pełniącej zastępstwo koordynatora trwające powyżej 1-go miesiąca, należy wskazać osobę, która spełnia warunki takie jak w pkt.9.3.1

10. Pozostałe wymagania stawiane Wykonawcy:

10.1 Posiadanie na terenie miasta **Raciborza stacjonarnego punktu dla obsługi pracowników socjalnych, dla osób/rodzin, w celu bezpośredniego kontaktu z koordynatorem w godzinach pracy Ośrodka.**

10.2 Zgłaszania niezwłocznie, **nie później niż w ciągu 12 godzin**, telefonicznie istotnych utrudnień w wykonywaniu pracy, niespowodowanych przez Wykonawcę,

- 10.3 Zgłaszania w formie pisemnej, pod rygorem bezskuteczności wszystkich przypadków związanych z zaprzestaniem świadczenia usługi w tym również z powodu zgonu klienta w terminie do 3 dni od dnia zaistnienia przyczyny zaprzestania świadczenia usług,
- 10.4 Informowania Zamawiającego w formie pisemnej, pod rygorem bezskuteczności o każdej zmianie sytuacji życiowej i zdrowotnej klienta, mającej wpływ na realizację usługi i bezpieczeństwo podopiecznego, w terminie do 3 dni od dnia powzięcia wiadomości w tym zakresie.
- 10.5 Podejmowania czynności związanych ze świadczeniem usługi bez względu na stopień zaniedbania środowiska w ciągu 3 dni roboczych od chwili zgłoszenia o potrzebie ich zapewnienia, a w przypadku nagłym niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia,
- 10.6 Pouczenia osób zatrudnionych przy wykonywaniu zamówienia o zakazie: palenia tytoniu, spożywania alkoholu i innych substancji odurzających, wprowadzaniu osób postronnych i zwierząt do miejsca wykonywania usług,
- 10.7 Osoby świadczące usługi zobowiązane są do posiadania każdorazowo identyfikatora, imiennej legitymacji służbowej wraz ze zdjęciem oraz numerem telefonu osoby, która jest uprawniona do potwierdzenia tożsamości osoby świadczących usługi,
- 10.8 Zapewnienia osobom wykonującym usługi wyposażenie w odpowiednie ubranie ochronne dostosowane do zakresu niesionej pomocy (rękawiczki, fartuchy itp.),
- 10.9 Przekazywanie Zamawiającemu terminów i godzin realizacji usług opiekuńczych u poszczególnych klientów

11. Wymogi odnośnie prowadzenia dokumentacji:

- 11.1 Prowadzenie indywidualnych kart pracy, w których wpisuje ilość faktycznie wykonanych godzin potwierdzonych podpisem klienta Ośrodka lub w uzasadnionych przypadkach (ciężka choroba) członka rodziny, zamieszcza informacje o przeszkodach w wykonaniu usług,
- 11.2 Wdrożenie każdemu klientowi tzn. – „koperty życia” lub uaktualnienie już posiadanej.

CZYM JEST „KOPERTA ŻYCIA”? To koperta przechowywana w lodówce, zawierająca formularz z krótkim opisem historii choroby, listą zażywanych leków, danymi chorego oraz kontaktem do lekarza prowadzącego i najbliższych członków rodziny – informacjami niezbędnymi podczas przeprowadzania wywiadu lekarskiego w trakcie udzielania pomocy medycznej. Adresowana jest do lekarzy i ratowników pogotowia wezwanych na interwencję w domu chorego. Stanowi nieocenioną pomoc w podjęciu szybkiej akcji ratującej życie. „Koperta życia” przechowywana jest zazwyczaj w lodówce oznakowanej charakterystycznym magnesem lub naklejką. Opcjonalnie można przechowywać ją w innym, łatwo dostępnym miejscu, np. kuchennej szafce, jeśli miejsce to również zostało oznaczone specjalną naklejką. Link do strony <https://kopertazycia.pl/>.

- 11.3** Rozliczenie odbywa się co miesiąc na podstawie- karty pracy potwierdzonej podpisem klienta, w której Wykonawca wpisuje ilość faktycznie wykonanych godzin, zamieszcza informacje o przeszkodach w wykonaniu usług oraz informację o rodzaju wykonywanych usług.
- 11.4** Wykonawca zobowiązany jest do pobierania odpłatności za pokwitowaniem od klienta za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z dołu, do 5-go każdego następnego miesiąca, zgodnie z dokumentacją potwierdzającą ilość godzin faktycznie wykonanych usług przez Wykonawcę.
12. Wykonawca jest zobowiązany pouczyć pracowników i zachowanie poufności informacji pozyskanych w ramach niniejszej umowy o kliencie, w szczególności o korzystaniu przez nich z pomocy społecznej, stanie zdrowia i innych dopełniając obowiązku przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony danych osobowych - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, Dz. Urz. UE L.2016 r., 119.1 z późn.zm) oraz ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 10 maja 2018 r.
13. Wykonawca zobowiązany będzie do zawarcia odrębnej umowy powierzenia danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, Dz. Urz. UE L.2016 r., 119.1 z późn.zm) oraz ustawą o ochronie danych osobowych z dnia 10 maja 2018 r.
14. Pracownicy Wykonawcy i inne osoby którymi Wykonawca posługuje się przy wykonaniu zamówienia muszą posiadać aktualne przeszkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz posiadać aktualne orzeczenie do celów sanitarno-epidemiologicznych.
15. Wykonawca na własny koszt i ryzyko zobowiązany jest zapewnić swoim pracownikom albo/i innym osobom, którymi Wykonawca posługuje się przy wykonaniu zamówienia odzież ochronną, roboczą oraz środki do dezynfekcji rąk.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 22 września 2005 r.

w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych

Na podstawie art. 50 ust. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, zwanych dalej "specjalistycznymi usługami";
- 2) kwalifikacje osób świadczących specjalistyczne usługi;
- 3) warunki i tryb ustalania oraz pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, o których mowa w pkt 3.

§ 2. Ustala się następujące rodzaje specjalistycznych usług dostosowanych do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym:

- 1) uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza:
  - a) kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, w szczególności takich jak:
    - samoobsługa, zwłaszcza wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych, w tym umiejętność utrzymania i prowadzenia domu,
    - dbałość o higienę i wygląd,
    - utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami, w miejscu nauki i pracy oraz ze społecznością lokalną,
    - wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego,
    - korzystanie z usług różnych instytucji,

b) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym:

- pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych - poradnictwo specjalistyczne, interwencje kryzysowe, wsparcie psychologiczne, rozmowy terapeutyczne,
- ułatwienie dostępu do edukacji i kultury,
- doradztwo, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny, której członkiem jest osoba uzyskująca pomoc w formie specjalistycznych usług,
- kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi,
- współpraca z rodziną - kształtowanie odpowiednich postaw wobec osoby chorującej, niepełnosprawnej,

c) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w tym:

- w uzyskaniu świadczeń socjalnych, emerytalno-rentowych,
- w wypełnieniu dokumentów urzędowych,

d) wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, w tym zwłaszcza:

- w szukaniu informacji o pracy, pomoc w znalezieniu zatrudnienia lub alternatywnego zajęcia, w szczególności uczestnictwo w zajęciach warsztatów terapii zajęciowej, zakładach aktywności zawodowej, środowiskowych domach samopomocy, centrach i klubach integracji społecznej, klubach pracy,
- w kompletowaniu dokumentów potrzebnych do zatrudnienia,
- w przygotowaniu do rozmowy z pracodawcą, wspieranie i asystowanie w kontaktach z pracodawcą,
- w rozwiązywaniu problemów psychicznych wynikających z pracy lub jej braku,

e) pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi, w tym:

- nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków,
- pomoc w uzyskaniu ulg w opłatach,
- zwiększanie umiejętności gospodarowania własnym budżetem oraz usamodzielnianie finansowe;

2) pielęgnacja - jako wspieranie procesu leczenia, w tym:

- a) pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,
- b) uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,
- c) pomoc w wykupywaniu lub zamawianiu leków w aptece,
- d) pilnowanie przyjmowania leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,

- e) w szczególnie uzasadnionych przypadkach zmiana opatrunków, pomoc w użyciu środków pomocniczych i materiałów medycznych, przedmiotów ortopedycznych, a także w utrzymaniu higieny,
  - f) pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia,
  - g) pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych;
- 3) rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.³⁾):
- a) zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii,
  - b) współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług;
- 4) pomoc mieszkaniowa, w tym:
- a) w uzyskaniu mieszkania, negocjowaniu i wnoszeniu opłat,
  - b) w organizacji drobnych remontów, adaptacji, napraw, likwidacji barier architektonicznych,
  - c) kształtowanie właściwych relacji osoby uzyskującej pomoc z sąsiadami i gospodarzem domu;
- 5) zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535, z późn. zm.⁴⁾).

§ 3.¹

1. Specjalistyczne usługi są świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć określone specjalistyczne usługi.

2. Osoby świadczące specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi muszą posiadać co najmniej półroczny staż w jednej z następujących jednostek:

- 1) szpitalu psychiatrycznym;
- 2) jednostce organizacyjnej pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) placówce terapii lub placówce oświatowej, do której uczęszczają dzieci z zaburzeniami rozwoju lub upośledzeniem umysłowym;
- 4) ośrodka terapeutyczno-edukacyjno-wychowawczym;
- 5) zakładzie rehabilitacji;
- 6) innej jednostce niż wymienione w pkt 1-5, świadczącej specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3. W uzasadnionych przypadkach specjalistyczne usługi mogą być świadczone przez osoby, które zdobywają lub podnoszą wymagane kwalifikacje zawodowe określone w ust. 1, posiadają co najmniej roczny staż pracy w jednostkach, o których mowa w ust. 2, i mają zapewnioną możliwość konsultacji z osobami świadczącymi specjalistyczne usługi, posiadającymi wymagane kwalifikacje.

4. Osoby świadczące usługi, o których mowa w § 2 pkt 1 lit. a, muszą posiadać przeszkolenie i doświadczenie w zakresie:

- 1) umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań;
- 2) kształtowania nawyków celowej aktywności;
- 3) prowadzenia treningu zachowań społecznych.

§ 4.

1. Odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby wymagającej pomocy w tej formie, na wniosek osoby zainteresowanej lub jej opiekuna, w zależności od posiadanego dochodu na osobę w rodzinie.

2. Minimalny poziom dochodu, od którego jest obliczana wysokość odpłatności, odpowiada aktualnie obowiązującemu kryterium dochodowemu osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

3. Przedziały dochodu uzyskiwanego przez osobę samotnie gospodarującą lub przypadającego na osobę w rodzinie określają następujące wskaźniki odpłatności:

Dochód osoby samotnie gospodarującej lub przypadający na osobę	Wskaźniki odpłatności w procentach ustalone od ceny specjalistycznej usługi za 1 godzinę dla:
--	---

w rodzinie:		
	osoby samotnie gospodarującej	osoby w rodzinie
do 461 zł = 100 %	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 100 % do 132,5 %	1,5 %	3,5 %
powyżej 132,5 % do 165 %	3 %	7 %
powyżej 165 % do 187,5 %	5 %	11 %
powyżej 187,5 % do 220 %	7 %	15 %
powyżej 220 % do 237,5 %	11 %	20 %
powyżej 237,5 % do 255 %	15 %	25 %
powyżej 255 % do 265 %	22,5 %	32,5 %
powyżej 265 % do 275 %	30 %	40 %
powyżej 275 % do 282,5 %	45 %	55 %
powyżej 282,5 % do 290 %	60 %	70 %
powyżej 290 % do 310 %	75 %	85 %
powyżej 310 % do 330 %	90 %	100 %
powyżej 330 %	100 %	100 %

4. Cenę 1 godziny specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala ośrodek pomocy społecznej, na podstawie analizy kosztów realizacji tego zadania lub wynika ona z umowy zawartej przez ośrodek pomocy społecznej z podmiotem przyjmującym zlecenie realizacji zadania.

5. Opłata za specjalistyczne usługi stanowi iloczyn ceny, o której mowa w ust. 4, wskaźnika odpłatności określonego w procentach, o którym mowa w ust. 3, oraz liczby godzin świadczonych usług w ciągu miesiąca.

6. Ośrodek pomocy społecznej wydaje decyzję o liczbie godzin przyznanych miesięcznie specjalistycznych usług oraz o wysokości odpłatności.

7. Jeżeli wyliczona kwota odpłatności za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest niższa od kwoty określonej w art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, odpłatności nie pobiera się.

8. Odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w ośrodkach wsparcia regulują odrębne przepisy.

§ 5. Opłata za specjalistyczne usługi jest wnoszona przez osobę uzyskującą pomoc w formie specjalistycznej usługi lub jej opiekuna, bezpośrednio lub przelewem do kasy urzędu gminy, w terminie do 15. dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę.

§ 6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba zainteresowana może być, na jej wniosek lub na wniosek pracownika socjalnego, częściowo lub całkowicie zwolniona z ponoszenia odpłatności na czas określony, zwłaszcza ze względu na:

- 1) konieczność korzystania co najmniej z dwóch rodzajów specjalistycznych usług;
- 2) konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej lub ośrodku wsparcia i za pobyt członka rodziny w placówce opiekuńczo-wychowawczej, leczniczo-rehabilitacyjnej, opiekuńczo-leczniczej lub pielęgnacyjno-opiekuńczej;
- 3) konieczność korzystania przez więcej niż jedną osobę w rodzinie z pomocy w formie specjalistycznych usług lub usług opiekuńczych, w tym co najmniej jedną przewlekle chorą;
- 4) zdarzenie losowe.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.⁵⁾

---

¹⁾ Minister Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 265, poz. 2643).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 138, poz. 1154, Nr 157, poz. 1314, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1411 i Nr 179, poz. 1485.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 113, poz. 731, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 oraz z 2005 r. Nr 141, poz. 1183, Nr 167, poz. 1398 i Nr 175, poz. 1462.

⁵⁾ Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1996 r. w sprawie rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych oraz kwalifikacji osób świadczących takie usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasad i trybu ustalania i pobierania opłat za te usługi, jak również warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat (Dz. U.

z 1997 r. Nr 2, poz. 12), zachowane w mocy na podstawie art. 159 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493).

¹ § 3 zmieniony przez § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006 r. (Dz.U.06.134.943) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 9 sierpnia 2006 r.